

Jaap de Vries, Pissing Wings

Jan van Breda, Brian.

De grens tussen erotiek en porno

Kunstenaarsinitiatief De Verfhond exposeert voor de derde keer. Een zoektocht naar de erotiek, in een tijd waarin we leven onder een bombardement van digitale beelden.

LOES DE FAUWE

En? Wat vindt u van deze plassende engel van Jaap de Vries? Een mooie aquarel van een gewone vrouw (afgezien van haar vleugels dan) die zit te plassen?

Erotisch misschien? Of juist niet? Misschien vinden sommige mensen deze prent wel pornografisch, omdat we de vrouw recht in haar kruis kijken. Maar misschien zegt u wel: 'O, op het internet heb ik er zo wel duizend gezien, en dan echt'.

De Verfhond zoekt, 'na twintig jaar beeldbombardement op het internet', zoals schilder en Verfhond Leon Willigendael zegt, opnieuw naar de erotiek.

Vanaf vandaag worden vier weekenden lang erotische kunstwerken tentoongesteld in veilinghuis Roel van Boven in de Amsterdamse Kerkstraat. De expositie, schilderijen, tekeningen en foto's, is door de Verfhond georganiseerd.

De Verfhond is een kunstenaarsinitiatief dat pleit voor 'schilders' schilderen, met 'echte' materie en 'echte mensen', als tegengas voor 'al dat digitale dat op ons afkomt'.

De Verfhond houdt aldus zijn derde expositie, maar voor het eerst met een thema. Dat kwam eigenlijk als vanzelf, na de eerste twee tentoonstellingen, zegt Willigendael: "Als kunstenaar voel je altijd al die rare erotiek met je materiaal, die passie. En die passie is wat je ook vindt in erotiek, eerder dan bij porno. Dat spanningsveld zoeken we op."

Het lijkt heel lang geleden dat erotiek als thema voor een tentoonstelling werd gekozen. "En dat is eigenlijk wel *shocking*. Wie was de laatste?" De schilder denkt even hardop. "Aatje Veldhoen? Peter Klashorst?"

Veilingmeester Roel van Boven, die eerder de andere exposities van de Verfhond huisvestte: "Erotiek was er nog in de jaren zestig, zeven-

Misschien zegt u wel: 'O, op internet heb ik er zo wel duizend gezien'

tig, tijdens de flower power, maar de taboes zijn weg."

Erotiek en pornografie zitten nu dicht bij elkaar, terwijl de essentie toch heel verschillend is, betoogt Willigendael: "Porno is industrieel. Porno registreert handelingen zonder aandacht voor de mensen die het doen, ook nog eens volgens een formule. Erotiek gaat veel meer om intimiteit, om sfeer. Het erotische wordt juist opgeroepen door de geportretteerden. Porno is banaal, de kunst probeerde daar altijd al van weg te kruipen."

Met deze verkoopexpositie, zegt hij, wordt gezocht naar wat hij deftig noemt de 'reflexie'.

Heeft de lawine van beelden op het internet de kijk van mensen veranderd? Is hun sensibiliteit voor beeld erdoor veranderd? Hoe kijken mensen tegenwoordig naar hun ei-

gen lijf, hoe ervaren zij hun seksualiteit in vergelijking met digitale al dan niet gefotoshopte beelden?

De Verfhond laat graag kunst zien waarop weer menselijke te zien zijn zoals ze in het echt zijn. Willigendael: "Elke generatie moet zelf en opnieuw de betekenis van lijfe-

lijkheid ontdekken. Nu gebeurt dat onder invloed van digitale media. En die is, met uitzondering misschien van de betere commercials, bepaald niet erotisch."

Op de tentoonstelling *Amsterdam Erotica* hangt werk van Jan de Beus, Anthony Lister, Marie-José Robben, Inger Kolff, Feike Otto van der Zee, Dicky Bijlsma, Hinke Schreuders, Jan van Breda en Jaap de Vries.

De Verfhond, zegt Willigendael, zoekt niet naar een nieuwe preutsheid, noch is zij op bekeringsmissie. "Ergens lopen de spanningsvelden van porno en erotiek in elkaar over. Voor ons is het interessant om erotisch werk te laten zien, vanuit verschillende kunstvormen. En dan maar eens kijken hoe dat uitpakt. Of er discussie van komt."

'Erotische kunst is van alle tijden, maar de vraag is wat het nu doet'

Noem het voor zijn part allemaal ouderwets. "Ja", zegt hij dan, "Het is een ouderwetse tentoonstelling." Hij hoopt desondanks van de erotica een jaarlijks terugkerend thema te maken: "Erotische kunst is van alle tijden, maar de vraag is natuurlijk wat het nu doet. Zeker in een stad als Amsterdam, met zijn culturele traditie, maar ook die sterke associatie met de seksindustrie."

Amsterdam Erotica, 17,18,24,25 en 30 juli, 1,7 en 8 augustus. Boven's Galerie, Kerkstraat 276, Amsterdam www.verfhond.com

Jan de Beus, Souvenir de Paris II.